

LAURITZEN-PRISEN 2007.

Bodil Jørgensen.

Motiveringstale.

”Selvom jeg til stadighed forsøger at blive klogere på nogle områder, sker det aldrig på bekostning af idealismen” udtalte Bodil Jørgensen i forbindelse med sit gennembrud i 1992 med Jean Cocteaus ”Den menneskelige stemme”. Senere tilføjede hun om sin idealisme: ”Som skuespiller kan jeg ikke nå meget længere, end at give mig selv. Gør jeg ikke det, tror jeg ikke på, at jeg kan nå mit publikum” – og man må sige, at dagens kvindelige prismodtager af Lauritzen-prisen 2007, i den grad lever op til både at give sig selv og nå sit publikum.

Ønsket, viljen og talentet til at ville noget med en rolle kom ikke mindst til udtryk i den hovedrolle, som mange forbinder hende med på film, nemlig rollen som den sorgfulde Karen, i Lars von Triers ”Idioterne”.

I optagelsesforløbet kostede rollen hende i bogstaveligste forstand blod, sved og tårer – ud over nogle syngende lussinger, som hun accepterede - selvom hun i samme optagelsesforløb flækkede et øjenbryn, ”Hvilket jeg naturligvis straks kastede mig over i forbindelse med slutningen af scenen” forklarede Lars von Trier bagefter og fortsatte ”så...ja, det er jo den eneste måde, vi i Dogme-filmene kan få blod på. Ægte Dogme-blod, altså rigtigt blod, der løb ned over tøjet på hende. Det var dramatisk, men kostede os to timer, fordi hun skulle på skadestuen og have to sting”

Man må sige, at det at ville ofre sit eget hjerteblod på det kunstneriske alter er lidt af en ydergrænse. Men i mange tilfælde spiller Bodil Jørgensen netop på det grænsesøgende, på det yderste af neglene, hvad der på den anden side virkelig får hendes præstationer til at brænde igennem, uden at de på nogen måde kommer til at virke overspillede. Tvært imod.

For Bodil Jørgensen gør i høj grad brug af det underspillede, det indadvendte, det uudsagte – og kors hvor hun gør det vidunderligt..

Ikke mindst fordi hun som få forstår at spille på mellemtonerne, på tvivlen, på usikkerheden og på det fornægtende.

Sidste skud på stammen var som den egoistiske og konfliktsky godsejerinde og ravnemor i Tjekhovs ”Kirsebærhaven” som hun spillede her på Det Kongelige Teater for få måneder siden. Et andet eksempel var hendes præstation som Bente i den krasse film ”Fruen på Hamre”, hvor Bodil Jørgensen i den grad vendte den landlige Morten Korch idyl på hovedet. Selv i mindre roller forstår hun at farve karakteren, så man ikke er i

tvivl. F.eks. i rollen som Idas mor i tv-serien ”Krøniken”, hvor hun slående, næsten rystende, lod det usagte og antydede tale for sig selv.

Det var igen en præstation, der byggede på Bodil Jørgensens store force: At optræve den menneskelige psyke, så den mangetydige og uudsagte desperation står i centrum, rettet ud mod publikum, som et slags spejl.

Formatet har hun til fælles med ingen ringere end Clara Pontoppidan og det karaktermæssige udtryk og link mellem netop de to er indlysende. Begge forstår og forstod nemlig at spille på sødmefyldte, underkuede, elskelige men frem for alt karismatiske og dybt fascinerende midt i al det skæve, som for eksempel i Kjell Abells ”Anne Sofie Hedvig” – som de begge har brilleret i.

Men der er også store ligheder med en anden af scenekunsten store divaer, nemlig Bodil Ipsen. Som den gamle kunstnerinde er dagens prismodtager en blændende intens Holberg-fortolker, hvilket bl.a. sås i hendes måde at spille Holbergs ”Den Vægelsindede” på. Og lur mig, hvis ikke også Bodil Jørgensen vil lægge scenen ned, hvis hun nogensinde får mulighed for at spille en anden af Bodil Ipsens glansroller nemlig ”Den Gale fra Chailot”.

Nu kan det i forbindelse med Pontoppidan og Ipsen lyde som om, at Bodil Jørgensen spiller hamrende gammeldags.

Men det er ikke tilfældet!

Som få forstår Bodil Jørgensen nemlig at opsummere, destillere men frem for alt at gestalte en rolle ind i en samtid, så den konstant kommer bag på publikum,.. samtidig med at hun til stadighed – diskret, men snedigt – forstår at sætte sit publikums til vægs uden på nogen måde at ville stille sig til dommer for de valg, hun lægger op til med sine blændende fortolkninger.

Deri ligger Bodil Jørgensens force, deri ligger hendes evne til at overraske og forføre sit publikum og deri ligger begrundelsen for, at hun skal have Lauritzen-prisen 2007.

Kære Bodil, Priskomiteen er stolte af at kunne overrække dig denne velfortjente pris. Tillykke.